

Nyergesújfalu Város Polgármestere

NYÍLT ülésen tárgyalandó!
A határozati javaslatok elfogadásához
minősített többség szükséges.

ELŐTERJESZTÉS

Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének 2016. december 15-i ülésére

Tárgy: Önkormányzati rendeleteink hatályosulása

Tisztelt Képviselő-testület!

Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének munkaterve szerint a 2016. decemberi ülés tervezett napirendi pontjaként szerepel az „Önkormányzati rendeleteink hatályosulása” című téma.

Ennek során áttekintettük a hatályos rendeleteinket és a hatályosulásukat.

Önkormányzati rendeleteink felülvizsgálata folyamatos (több előterjesztés készítése történt ez ügyben az évek során), ezt szükségessé teszik egyrészt a központi jogszabály változásoknak történő megfeleltetés, másrészt a Nyergesújfalu illetékességi területén felmerülő helyi igényeknek, a helyi társadalmi viszonyoknak történő megfelelés.

A képviselő-testület jogalkotásának jogszabályi kereteit jelenleg Magyarországon elsődlegesen Magyarország Alaptörvénye (továbbiakban: Alaptörvény), másodlagosan a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Möt.) állapítja meg, melyek értelmében a feladatkörében eljáró helyi önkormányzat az alábbi két esetben jogosult önkormányzati rendeletet alkotni.

1) A helyi önkormányzat **eredeti jogalkotó hatáskörében** olyan helyi, társadalmi viszonyok rendezésére jogosult önkormányzati rendeletet alkotni, amelyet törvény nem szabályoz. Ez azt jelenti, hogy bizonyos körben az önkormányzat jogalkotói hatalma közvetlenül magából az alaptörvényből ered, annak gyakorlása nem igényel további törvényi felhatalmazást. E jogkör korlátait az Alaptörvény, az Möt., valamint „A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. tv. (továbbiakban: Jat.) tartalmazza.

2) A helyi önkormányzat **törvényben kapott felhatalmazás alapján** is jogosult helyi rendeletet alkotni. Ebben az esetben a Jat. 5.§ (4) bekezdése érdekében a helyi önkormányzat nemcsak jogosult, hanem köteles is az önkormányzati rendeletet megalkotni, feltéve, hogy a felhatalmazást adó jogszabályból kifejezetten más nem következik. A helyi rendeletalkotásnak ez a gyakoribb formája, ilyenkor a képviselő-testület a törvényi felhatalmazás alapján annak keretei között a helyi sajátosságokat is figyelembe vevő, úgynevezett **végrehajtási jogalkotást** végez.

Mind az eredeti jogalkotói hatáskörben, mind a törvényi felhatalmazás alapján megalkotott önkormányzati rendelet esetében figyelemmel kell lenni arra, hogy az önkormányzati rendelet nemzetközi szerződéssel, az Európai Unió jogi aktusával, az Alaptörvénnyel, vagy más jogszabállyal nem lehet ellentétes.

Nyergesújfalun a jelenleg hatályos önkormányzati rendeletek száma 48. A hatályos önkormányzati rendeleteinket az előterjesztés tartalmazza. A módosításokat nem. Ebben a választási ciklusban éves szinten a képviselő-testület 15-25 közötti rendeletet alkotott, mely tartalmazza a rendeletmódosításokat, kiegészítéseket és hatályon kívül helyezéseket is.

Megállapítható, hogy a képviselő-testület folyamatosan eleget tesz a törvényből eredő helyi rendeletalkotási kötelezettségének, illetve, ha ennek igénye felmerül, eredeti jogalkotói hatáskörben is rendelkezik a szükséges szabályozásról. Ebben a választási ciklusban törvényességi észrevétel rendeletalkotási kötelezettség elmulasztása miatt az önkormányzathoz nem érkezett.

A jelenlegi központi jogi szabályozásnak köszönhetően kevesebb a helyi önkormányzati rendeletek száma, mert egyrészt a Jat. szabályainak megfelelően a módosító, kiegészítő és hatályon kívül helyező rendeletek önmagukat helyezik hatályon kívül és az alaprendeletbe kell beépíteni egységes szerkezetben, másrészt kevés az eredeti jogalkotói hatáskörben alkotott rendelet, mert a központi jogszabályok által a társadalmi viszonyok részletesen és kötelezően szabályozottak. Ezáltal nincs szükség az adott területen helyi rendeletek alkotására.

Ez utóbbi helyi szinten problémát és nehézséget is jelent sok esetben, mert azáltal, hogy nincs a témában helyi önkormányzati rendelet vagy éppen van helyi önkormányzati rendelet, de nincs szankcionálási része, így egyik esetben sincs lehetőség arra, hogy a jogszabályokban foglaltak helyi szinten kikényszeríthetők vagy szankcionálhatók legyenek.

Az előterjesztésben felsorolt önkormányzati rendeletek témájuk szerint is csoportosíthatók. Településünkön e rendeletek kötelező betartásának és betarthatóságának vizsgálatát célszerű e tematikában elvégezni.

A téma szerinti rendeletcsoportok hatályosulásának vizsgálatát a következő szempontok szerint célszerű vizsgálni:

- 1) Társadalmi, gazdasági, költségvetési hatás
- 2) Környezeti és egészségi következmény
- 3) Adminisztratív terheket befolyásoló hatás
- 4) Jogszabály hatályban tartásának szükségessége.

I. Egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi ellátások

Ide tartozó önkormányzati rendeletek:

-15/2005.(IV.28.) egészségügyi alapellátási körzetekről

-8/2008.(II.29.) normatív alapon adható támogatásokról

-27/2012.(V.14.) gyermekvédelmi ellátásokról

-3/2015.(II.27.) szociális ellátásokról.

A négy rendeletből háromnak a megalkotása kötelező, a normatív alapon adható támogatásokról szóló rendelet kivételével, mely önként vállalt önkormányzati feladatokat tartalmaz.

E rendeletek elsősorban a Nyergesújfalun élő lakosságra tartalmazzak jogokat és kötelezettségeket, melyek alapján különféle támogatásokban és egészségügyi alapellátásban részesülnek vagy részesíthetők. E rendeletek társadalmi hatása széleskörű, az egész települést érintőek, gazdasági, költségvetési hatásukban az önkormányzati szervekre kötelezőek, a finanszírozás biztosítása által. A rendeletekből adódó feladatok végrehajtása kiemelt figyelmet érdemel, az ellátások, támogatások elmaradása komoly egészségügyi, szociális problémák létrejöttét generálja, ezért adminisztratív terheket is ró az önkormányzatra (dologi és emberi erőforrások).

Megállapítható, hogy e területen önkormányzati rendeleteink jól hatályosulnak, maximálisan betöltik rendeltetésüket.

II. Helyi Építési Szabályzat

Ide tartozó önkormányzati rendeletek:

-22/2001(V.1.) Zoltek Zrt. melletti terület Helyi Építési szabályzatáról és Szabályozási Tervéről

-1/2004(II.4.) Nyergesújfalu Város Helyi Építési Szabályzatáról és Szabályozási Tervéről.

Az utóbbi önkormányzati rendelet megalkotása kötelező, az első önkormányzati rendelet állampolgári kérelemre történt.

Ezek az önkormányzati rendeletek a legszélesebb körű társadalmi egyeztetést kívánják, és a legspeciálisabb szakértelmet igénylik megalkotásukkor. A központi szakjogszabályok szabályainak szigorú betartásával alkothatók meg, költségvetési, gazdasági hatásuk jelentős. Szintén széleskörű a társadalmi hatásuk, a település lakosságának egészét érintik. Környezeti hatásuk létfontosságú és szintén adminisztratív terheket ró az önkormányzati szervekre (dologi és emberi erőforrás). A településünkön a rendeletek maximálisan hatályosulnak.

III. Kitérítések

Ide tartozó önkormányzati rendeletek:

-42/2012(XI.30.) városi kitérítések alapításáról és adományozásáról.

Ez az önkormányzati rendelet 2012-ben alkottatott meg, megszüntetve azt a gyakorlatot, hogy minden városi kitérítést külön önkormányzati rendelet szabályozott. A gyakorlat igazolta azt, hogy jó döntés volt. Az önkormányzati rendeletnek elsősorban társadalmi és költségvetési hatása van, a kitérítésekhez járó összegeket az éves költségvetésben tervezni kell. Megállapítható, hogy a költségvetés nagyságához mérten e kiadások nem jelentősek. Sokkal jelentősebb a társadalmi hatása rendeletünknek, mert lehetőséget biztosít a településen az arra érdemes és kiváló társadalmi munkát végző, a várost szolgáló nyergesújfalui állampolgárok tevékenységének elismerésére, utalva arra, hogy Nyergesújfalu egy élhető kisváros, ahol érdemes élni. Az önkormányzati rendeletnek környezeti, egészségi hatása nincs, adminisztratív terhet minimálisat igényel. Az önkormányzati rendelet maximálisan betölti szerepét, ezt bizonyítják az évente adományozott kitérítések.

IV. Költségvetés, helyi adók:

Ide tartozó önkormányzati rendeletek:

-18/2004(XI.2.) talajterhelési díjról

- 44/2012.(XI.30.) helyi adókról

-1/2015.(II.16.) 2015. évi költségvetésről

-6/2015.(V.5.) a 2014. évi költségvetés végrehajtásáról

-3/2016.(II.15.) a 2016. évi költségvetésről.

Ezek az önkormányzati rendeletek szintén kötelezően megalkotandó rendeletek, kivéve az adórendeletet, mely annak a függvénye, hogy az önkormányzat kíván-e élni az adók megállapításának jogával a törvényes keretek között. Az első két rendeletnek jelentős társadalmi hatása van, az első rendeletnek a lakosság speciális szűk körében, az adórendeletnek az egész lakosságra kiterjedően.

Létfontosságú a gazdasági és költségvetési hatása, hiszen az önkormányzat bevételeinek egyik forrása a helyi adók. Környezeti, egészségi következményeik nincsenek, adminisztratív terhet elsősorban emberi erőforrás tekintetében ró az önkormányzatra. A költségvetési rendeletek funkcionális rendeletek. Az e témakörbe tartozó rendeleteink maximálisan hatályosulnak.

V. Közoktatás, közművelődés

Ide tartozó önkormányzati rendeletek:

-16/2006.(VII.15.) város közművelődéséről, nyilvános könyvtári feladatainak ellátásáról.

Ennek az önkormányzati rendeletnek elsősorban társadalmi hatása van. Megalkotása szintén kötelező, és szintén lakosságot érintő speciális területről van szó. Ez az önkormányzati rendelet már nem tölti be a funkcióját, felülvizsgálata indokolt. Tartalmában idejét múlt, megállapítható, hogy az önkormányzati rendelet nem hatályosul. A képviselő-testület 2017. I. félévi munkatervében a felülvizsgálata napirendként szerepel.

VI. Önkormányzati szervezeti ügyek

Ide tartozó önkormányzati rendeletek:

-19/1997.(III.1.) városi címeréről, városi zászlóról

- 27/2003.(X.1.) köztisztviselők illetménykiegészítéséről, vezetői illetménypótlékról

-2/2011.(II.15.) települési képviselők tiszteletdíjáról

-14/2012.(II.13.) hivatali helyiségen kívüli, hivatali időn kívüli házasságkötésről

-41/2012.(XI.30.) a város fellobogózásáról

-8/2013.(V.31.) SZMSZ-ről

-13/2013.(V.31.) köztisztviselői juttatásokról

-15/2013.(VI.28.) közterületek elnevezéséről.

Az önkormányzati rendeletek ezen csoportja már a nevükben is jelzik, hogy társadalmi hatásuk elenyésző, némileg kivételt képez a házasságkötésről szóló rendelet, de ott is a Polgármesteri Hivatalra vonatkozó szabályok megállapításáról van szó. E rendeletek az önkormányzat szerveinek működését szabályozzák részben törvényi kötelezettség, részben önkéntesen megállapított szabályok alapján, de önkormányzati rendeletbe foglalva e szervekre alkalmazásuk kötelező, ezáltal hatályosulásuk maximálisan biztosított.

VII. Önkormányzati támogatások

Ide tartozó önkormányzati rendeletek:

-52/2005.(XII.27.) iparosított technológiával épült lakóépületek energiatakarékos felújításának támogatásáról

-23/2012.(V.3.) lakásépítés és vásárlás helyi támogatásáról

-19/2013.(IX.11.) önkormányzat által adható pénzügyi támogatásokról.

Ezeknek az önkormányzati rendeleteknek a társadalmi hatása nagy. Érinti a lakosság főleg fiatal korosztályait, és jelentős a társadalmi hatása a városi civil szervezeteinek a működésére. Gazdasági, költségvetési hatásuk szintén van, de az önkormányzat költségvetésében nem jelentős. Környezeti, egészségi hatásuk nincs. Sajnos a fenti sorban első önkormányzati rendelet megalkotására már 2005-ben sor került, de maga a rendelet a mai napig nem töltötte be funkcióját, nem hatályosul. Felülvizsgálata indokolt, továbbá az is vizsgálandó, hogy központi jogszabályok lehetőséget adnak-e jelenleg is erre a támogatási formára, ha pedig igen, ebben a formában-e. Ez a rendeletünk elsősorban a városban lévő társasházakat érintheti, de a hatályosuláshoz szükség lenne mindenképpen jelentős költségvetési forrásokra. A másik két felsorolt önkormányzati rendelet maximálisan hatályosul.

VIII. Település-üzemeltetés, környezetvédelem

Ide tartozó önkormányzati rendeletek:

-6/1997.(I.1.) helyi környezetvédelmi alappal gazdálkodásról

-9/2004.(VI.1.) gépjármű várakozóhelyek megváltásáról

-1/2005.(II.1.) helyi természeti értékek védelméről

- 16/2008.(IV.30.) Nyergesújfalu város helyi építészeti örökségének védelméről
- 8/2010.(III.31.) zaj elleni védelem helyi szabályozásáról
- 21/2010.(XII.21.) távhő-rendelet
- 31/2012.(IX.18.) szőlő-, gyümölcs, egyéb fák, bokrok, cserjék telepítési távolságáról
- 9/2013.(IV.29.) közterület használatáról
- 12/2013.(V.31.) temetőkről
- 14/2013.(VI.28.) szilárd hulladékról, személyszállításról
- 23/2013.(XII.20.) filmforgatási célú közterület használatáról
- 5/2014.(II.28.) nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtéséről szóló közszolgáltatásról.

Az önkormányzati rendeleteknek ezen csoportja rendelkezik a legszélesebb társadalmi hatással, mert szabályaik a település lakosságának minden rétegét érintik. Ezek a rendeletek főként a társadalmi együttélés szabályait határozzák meg, bővítik vagy szűkítik a lakosság életterét, az emberek életmódját korlátozzák, így jelentősen beavatkoznak az emberek komfort zónájába. Ezek az önkormányzati rendeletek hivatottak a központi jogszabályok mellett a helyi viszonyokat úgy szabályozni, hogy a település rendje fenntartható legyen. E rendeleteknek jelentős a környezeti és egészségi hatása is.

2012. május 31-ig e rendeletek egy része a kötelezések mellett szankciókat is tartalmaztak. Ezen időpontot követően központi jogszabály nem tartalmazott felhatalmazást az önkormányzatok részére, ezért minden önkormányzat köteles volt a rendeleteiben a szabálysértési rendelkezéseket hatályon kívül helyezni.

Ennek következményeként jelenleg nehéz az önkormányzati rendeleteink kötelező szabályainak érvényt szerezni, szinte lehetetlen. Megoldást jelenthet, ha tetten érés esetén szabálysértési feljelentéssel élünk, de ellenőrzések hiányában nincsenek tetten érések. Megállapítható, hogy az e csoportba sorolt önkormányzati rendeleteink egy része jelenleg fenti okokból egyáltalán nem hatályosul (közterület-használati, zaj elleni védelem, temetőrendelet). A település rendjének fenntartásában, a településüzemeltetés során erre nagy szükség lenne.

Több alkalommal foglalkozott már a T. Képviselő-testület a közterület-felügyelet létrehozásának lehetőségével. Rendeleteink hatályosulása elősegítésének egyik módja lehet ennek létrehozása. A közterület-felügyelők a rendőrséggel együttműködve, egyenruhát viselve, bírságolási jogosítványokkal felruházva folyamatosan ellenőrizhetik a központi jogszabályok és a helyi önkormányzati rendeletek szabályainak betartását, érvényesülését. A közterület-felügyelet létrehozása előtt szükséges egy előzetes döntést hozni erről, mert a létrehozást megelőzően együttműködési megállapodást kell kötni a rendőrséggel. Szükség van a közterület-felügyeletről szóló önkormányzati rendelet megalkotására és álláshely(ek) létrehozására, illetmény biztosítására, az álláshelyekre pályázat kiírására, mely kötelező.

Külön említeném meg a fenti felsorolásban az első két rendeletet, melyek szintén nem hatályosulnak. Nem a fenti okokból, de szükséges lenne felülvizsgálatuk.

IX. Vagyon

Ide tartozó önkormányzati rendeletek:

- 18/2011.(XI.3.) önkormányzati lakásokról és helyiségekről
- 10/2016.(VII.6.) önkormányzati vagyonról.

Ezek az önkormányzati rendeletek szintén kötelezően megalkotandó rendeletek. A lakásrendelet társadalmi hatásában a lakosság egy speciális szűk rétegét érinti, költségvetési hatása van. A lakásgazdálkodás jelentős tételt képez az önkormányzat költségvetésében. Adminisztratív terheket befolyásoló hatása szintén van, emberi erőforrást igényel, az önkormányzat vagyongazdálkodásában is jelentős terület. Az önkormányzati rendelet maximálisan hatályosul.

Az önkormányzat vagyonáról 2016-ban alkotott új rendeletet a képviselő-testület. Elsősorban az önkormányzat szerveire kötelezőek a szabályainak betartása és betartatása. Az önkormányzati rendelet hatályosul. Az önkormányzati rendelet végrehajtása emberi erőforrást igényel, gazdasági, költségvetési hatása jelentős.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására, és a határozati javaslatok elfogadására.

Határozati javaslat I.

Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének .../2016.(XII.15.) Ny. Kt. határozata az önkormányzati rendeletek hatályosulásáról szóló beszámoló elfogadásáról

- 1) Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete elfogadja az önkormányzati rendeletek hatályosulásáról szóló beszámolót.
- 2) A Képviselő-testület felkéri a jegyzőt, hogy a beszámolóban tárgyalt önkormányzati rendeletek tekintetében a szükséges felülvizsgálatokat végezze el.
Felelős: Tóthné dr. Menczel Zsuzsanna jegyző
Határidő: 2017. június 30.

Határozati javaslat II.

Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testületének .../2016.(XII.15.) Ny. Kt. határozata a közterület-felügyelet létrehozásáról szóló elvi állásfoglalásról

- 1) Nyergesújfalu Város Önkormányzati Képviselő-testülete úgy dönt, hogy 2017. május 1-jétől a Polgármesteri Hivatal állományán belül 2 főből álló közterület-felügyeletet hoz létre.
- 2) A Képviselő-testület felkéri a polgármestert és a jegyzőt, hogy a szükséges intézkedéseket a közterület-felügyelet létrehozására tegyék meg.
Felelős: Mihelik Magdolna polgármester
Tóthné dr. Menczel Zsuzsanna jegyző
Határidő: 2017. május 1.

Nyergesújfalu, 2016. december 8.

Tóthné dr. Menczel Zsuzsanna
jegyző

Az előterjesztést készítette:

dr. Molnár Livia aljegyző

Az előterjesztés véleményezésére a Településfejlesztési és Környezetvédelmi Bizottság illetékes.

Az előterjesztés megtárgyalásához a jogszabályi előírásokon túl, tanácskozási joggal nem kívánok senkit meghívni.